

Un gran malson.

«El show de Truman»

ALFRED RAMOS

El món de la televisió ha estat un dels temes recurrents del cinema en els darrers anys. En general el tractament l'ha fet de forma crítica i corrosiva. I no per una causa altruista, de defensa dels passius espectadors, sinó a causa que la televisió va ser un temible competidor que, any rere any, li llevava espectadors. El cinema, quan ha dirigit la seua reflexió sobre si mateix —al marge d'obres mestres com

patiment d'una malalta terminal o la recent *Quiz show* de Robert Redford.

Dins d'aquest subgènere cal situar l'estrena d'*El show de Truman* del director Peter Weir, un autor irregular que es mou entre obres interessants i ben construïdes i d'altres més discretes i decebedores. Sempre amb gran èxit comercial i molt estimat per la indústria. En aquesta trajectòria podem trobar les seues obres més representatives com *Único testigo*, *El club de los poetas muertos*, *El año que vivimos peligrosamente* o *La costa de los mosquitos*. Aquesta vegada s'ha trobat amb una extraordinària història de l'escriptor Andrew Niccol. Una àcida crítica sobre la voraç i insaciable mirada dels espectadors televisius, que ací en la major part de la pel·lícula coincideix amb la de l'espectador cinematogràfic. Des de l'inici, sèrie televisiva i pel·lícula ens mostren la vida quotidiana d'un home qualsevol (un Jim Carrey controlat lluny de les pallassades histriòniques anteriors), gris, i monòtona, que presenta l'únic interès que el protago-

nista de la sèrie desconeix des del seu naixement, ja fa més de trenta anys, que la seua vida és una ficció, un show. Tots els seus familiars, amics, companys de treball, veïns... són actors i actrius i el seu poble, un gran estudi televisiu. Així, la seua vida no són més que les línies d'un fantàstic i terrible guió televisiu dirigit per un realitzador-déu (extraordinària la interpretació d'un inquietant Ed Harris, en el seu paper de Christof). Quan s'adona de la gran farsa anirà prenent consciència dins a la rebel·lió final.

Weir ens fa ser part dels espectadors d'aquest gran muntatge, d'aquest malson que viu Truman

Barkey. Som seguidors del *show*, com ho són els milions de televidents que, dia a dia (quasi 11.000 dies de *reality show*), resten passius i al·lucïnats al devenir de Truman, convertit en un insecte kafkià observat per les més de 5.000 càmeres televisives, que alimenten les àvides mirades dels espectadors, que alhora que lamenten la sort de Truman, necessiten com a consumidors la continuïtat dels seus actes quotidians, de la seua vida televisiva. Tots som còmplices de la diabòlica trama, participem sense rebel·lar-nos-hi, comprem els productes que la sèrie ens anuncia, participem cada dia de la cerimònia del gran temple televisiu. Aquesta és la brillant reflexió a què ens porta Peter Weir en el més intel·ligent dels seus treballs.



El crepúsculo de los dioses de Billy Wilder o *Cautivos del mal* de Vincente Minnelli— no ha sigut tan virulent, ni ha desplegat tan de vidriol com quan el cinema ha dirigit les seues dentades contra la televisió. Ja en una data primerenca, com el 1953 (Jack Arnold), apareixen, paral·lelament als inicials balbuceigs de la televisió, les primeres batzegades contra l'electrodomèstic més omnipresent de les llars, fins a esdevindre'n el familiar més privilegiat. Així les misèries televisives, d'un mitjà devorador i ambiciós han quedat retractades en pel·lícules com *Un mundo implacable* de Sidney Lumet que narra la necessitat d'augmentar el nombre d'espectadors a qualsevol preu, *La muerte en directo* de B. Tavernier, impactant obra sobre la filmació escabrosa del

Autor/a: Ramos González, Alfred

Títol: “Un gran malson. «El show de Truman»”

Publicat a: revista Saó núm. 224 (1998), p. 44

Autor/a del comentari: Reyes Bononad

1. Identifica el text amb els següents paràmetres:

Tipologia textual

Àmbit d'ús (explicitar nom de la publicació)

Gènere

2. Explica amb exemples les característiques lingüístiques pròpies del gènere.

3. Identifica l'estructura del text (amb la nomenclatura adient per a la tipologia textual), indica els elements i paràgrafs que formen cada part de l'estructura externa del text.

4. Escriu un resum del text (10 línies) i posa com a títol del teu resum el tema del text.

5. Fes una anàlisi de la imatge que acompanya al text, atenent a la intencionalitat.

6. Realitza una anàlisi del títol. Pots relacionar el joc de paraules “TRUE(VERITAT)-MAN (HOME)”

7. Explica el propòsit o intenció de l'autor: convèncer, donar la seua opinió o punt de vista, informar, proposar, satiritzar, ironitzar, recomanar, suggerir, criticar...

8. Quina és l'estructura oracional més abundant (oracions simples, juxtaposades, coordinades, subordinades)?

9. El show de Truman” pot ser vista com una pel·lícula d'aventures més o menys divertides, però també com una al·legoria de la veritat (“true-man”) i la mentida, de la realitat i l'aparença, de la felicitat i la infelicitat, i, com no, del poder dels mitjans en general i dels “reality shows” en particular.

Les comparacions amb l'al·legoria platònica de la caverna resulten obligades. Et convida a fer un comentari a amb una reflexió personal sobre ambdues al·legories. Per ajudar-te et suggerisc algunes línies d'anàlisi:

-A qui s'assemblen més els esclaus de la caverna, a Truman o als apassionats seguidors del show televisiu? Hi ha dos nivells d'il·lusió diferents enlloc d'un? Truman escapa de la seua “caverna” però els seus espectadors...?

10. Al text llegim: “Tots som còmplices de la diabòlica tramoia, participem sense rebel·lar-nos-hi, comprem els productes que la sèrie ens anuncia, participem cada dia de la cerimònia del gran temple televisiu”. Estàs d'acord amb aquest fragment del text? Justifica la teua resposta.